

Песме за децу и/или дечије ђесме Вере Миланковић

Милена Петровић и Сара Савовић

Факултет музичке уметности, Универзитет уметности у Београду, Србија
pera.magare@gmail.com; savovic.sara4@gmail.com

Сажетак

Вера Миланковић је једна од ретких композитора која је велики део свог опуса посветила и наменила деци. Прва категорија њених песама јесу *ђесме за децу*, које имају јасан музичко-педагошки циљ, попут обрађивања неког музичког појма уз помоћ стихова. Другу категорију чине *дечије ђесме*, са чијим мотивима деца, уз помоћ наставника, могу да слободно импровизују и тако стварају „нове песме”. Трећа категорија јесу *ђесме које нису намењене деци*, због повремено апстрактних стихова и сложеније метро-ритмичке организације, али их деца често и радо певају због њихове естетске вредности и емотивног дејства. У песмама Вере Миланковић учавамо тесно преплитање њене композиторске, пијанистичке и педагошке личности. Употреба клавирских увода, као очигледан одраз њене пијанистичке природе, служи педагошком циљу – да олакша метричку и интонативну припрему певача. Чести секвентни и петотонски мотиви јесу одраз доброг познавања композиторског заната у домену музике за децу/дечије музике, али и доброг музичког педагога, који зна да секвентно понављање и опсег квинте доприноси лакшем учењу и памћењу песме. На сличан начин, силабичност мелодије и једноставност мотива олакшава учење и памћење песама са неравномерном пулсацијом. Најзад, анализа песама Вере Миланковић према најважнијим музичким параметрима (стил, темпо, карактер, музичка форма, тоналитет, метар, хармонски план, мотиви и мелодија), а нарочито тонско сликање одређених карактера и ситуација, указује на то да је за бављење стваралачким радом неопходно континуирано свирање, као и рад у области музичке педагогије.

Кључне речи: Вера Миланковић, песме за децу, дечије песме, тонско сликање, музичка педагогија

Увод

Уколико бисмо покушали да објаснимо шта је то дечија музика, а шта музика за децу, можда је најбоље кренути од појмова „књижевност за децу” и „дечија књижевност”. Први појам се односи на књижевност која је садржајем намењена деци, изразом прилагођена деци, и која има јасну васпитно-педагошку функцију. Други појам – дечија књижевност – јесте језичка уметност у којој су ствараоци деца, и која подразумева машту, слободу и разиграност. Постоји, такође, књижевност која није намењена деци, тј. поједини одломци који се користе у раду са децом ради постизања одговарајућег васпитно-педагошког циља (Петровић, 2011).

Школе би, према речима Исидоре Секулић „онда ваљале кад би у једнима одрасли учили децу, а у другима деца учила одрасле” (Секулић, 2010: 164). Према томе би *одрасли децу учили* да певају песме за децу, оне које су по садржају на-

мењене деци и које имају јасан васпитно-педагошки циљ. *Сарадња између деце и одраслих* огледа се у дечијим песмама, у којима би деца, уз помоћ одраслог (наставника) слободно импровизовала на мотиве задате од стране наставника. Певајући песме које нису намењене деци, *деца уче одрасле*, подсећајући их шта је то лепота искреног доживљаја музике. Иако по свом садржају нису намењене деци, то не значи да ове песме немају педагошку улогу и сврху, јер добра настава иде корак испред развоја, стимулише, буди и покреће процесе развоја (Виготски, 1983). Штавише, иако садржина ових стихова није у складу са дечијим узрастом, лепота мелодије и хармоније стимулише дечији когнитивни развој (Bennett, 2004; Koelsch, 2010; Nieminen, 2012; Blasco-Magraner, 2021).

У раду ћемо осветлити композиторски опус Вере Миланковић посвећен деци. Све песме посвећене деци Вера Миланковић је компоновала на сопствене стихове, осим пет песама *Хор анђела* из Вертепа. *Песме за децу* имају васпитно-образовну улогу и музичко-педагошки циљ, те, на пример, песма *Кайеџан* служи деци да науче да разликују темпа (брз, умерен и спор) и метре (дводелни и троделни) уз помоћ стихова који експлицитно указују на промене у овим параметрима (дете, тата и деда). *Дечије ђесме*, или „нове песме”, настају тако што деца, уз помоћ наставника, одабирају и склапају почетне мотиве из различитих песама из музичко-сценске игре *С’ове сѝране музике* по принципу сличности (тоналитет, метар) или различитости (метар). *Песме које нису намењене деци* нису првобитно компоноване за децу, али их деца радо певају. Услед снажног естетског и емотивног дејства песме *Канциона*, које се огледа у лепоти стихова, мелодије и хармоније, деца су подстакнута да разумеју понеке апстрактне синтагме у стиховима, као и поједине сложеније метро-ритмичке комбинације.

Следи, затим, анализа песама Вере Миланковић према следећим музичким параметрима: стил, темпо, карактер, музичка форма, тоналитет, метар, хармонски план, мотиви и мелодија. Посебно поглавље односи се на тонско сликање, тј. креирање тонских слика одређених карактера (лукави лисац, прикрадени тигар, брза веверица) и ситуација (ток реке, мажење пса, набрајање). Уследиће закључак и списак наведене литературе, као и сажетак рада на енглеском језику.

Прва категорија: песме за децу

У прву категорију убрајамо: збирке песама *Из моје собе и дворишта* (25 песама), *Дан* (23 песме), *Poucky & Sharky* (11 песама) и *Alphabeth* (26 песама); појединачне песме: *Певај као што говориш*, *Српска ћирилица*, пет песама *Хор анђела* из Вертепа, *Еколоџија*, *Хор*, *Нејошину*, *Клавир*, *чело и ми*, *Звона* и *Кайеџан*. Све наведене песме имају јасан педагошки циљ. Песма *Кайеџан* представља пример за учење темпа и метра уз помоћ стихова. Наиме, стихови указују на то да, кад нам дете пожели добро јутро и добар дан, темпо је брз, али кад то ради отац, темпо се мења у умерен, да би, кад нас поздравља деда, темпо постао спор (пример 1).

Vivo

Доб - ро јут - ро, до - бар дан де - те ка - пе - тан!
Fai - гу mor - ning, fai - гу day cap - tain's chil - dren say!

Andante

Доб - ро јут - ро, до - бар дан та - та ка - пе - тан!
Fai - гу mor - ning, fai - гу day cap - tain's brot - hers say!

Lento

Доб - ро јут - ро, до - бар дан де - да ка - пе - тан!
Fai - гу mor - ning, fai - гу day cap - tain's gran - nies say!

Пример 1. Песма *Кайеџан* у мери 4/4: садржај стихова помаже у разумевању различитих темпа.

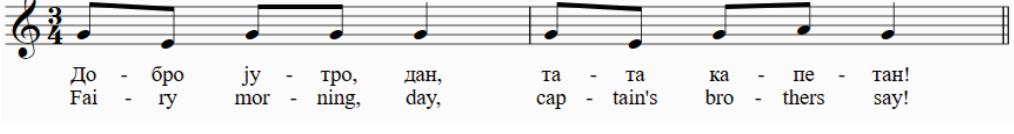
Исти поздрав, али без понављања придева „добар” доноси промену метра: након мере 4/4, мера постаје трочетвртинска (пример 2). Да је песма дечија потврђује и познати дечији мотив „ринге ринге раја”, који чини основни садржај песме *Кайеџан*.

Vivo

До - бро ју - тро, дан, де - те ка - пе - тан!
Fai - гу mor - ning, day, cap - tain's chil - dren say!

Andante

До - бро ју - тро, дан, та - та ка - пе - тан!
Fai - гу mor - ning, day, cap - tain's bro - thers say!

Lento

До - бро ју - тро, дан, де - да ка - пе - тан!
Fai - гу mor - ning, day, cap - tain's gran - nies say!

Пример 2. Песма *Кайеџан* у мери 3/4: садржај стихова олакшава разумевање промена темпа и метра.

Друга категорија: дечије песме

Другој категорији припадају песме из музичко-сценске игре *С' ове сѝране музике* (укупно 19 песама). Ове песме деца, уз помоћ наставника, могу да користе тако што ће почетне мотиве из различитих песама спајати у нове музичке целине и тако стварати „нове песме”. Ово и јесте импликација на коју указује и сама Вера Миланковић, а која би се односила на развој способности деце да импровизују, препознају сличности или разлике у формалним, метричким, хармонским и мелодијско-ритмичким обрасцима. На тај начин деца користе солмизацију као друштвену игру (Миланковић и Петровић, 2016), те је функционално разумеју.

Прве две „нове песме” настају спајањем два мотива из две различите, постојеће песме из музичко-сценске игре *С' ове сѝране музике*, које су у истом тоналитету (прва у Це-дуру, друга у а-молу) и истом метру (прва у мери 12/8, друга 6/8) и врло сличном мелодијско-ритмичком садржају. Прва, тако настала „нова песма” проишлаго је из спајања два различита мотива: првог дела почетног мотива из песме *Ласо ми добацци до реке* и почетног мотива из песме *Ми, до и река* (пример 3).

Allegro

Пример 3. Нова песма *Ласо, ми до и река* настала је спајањем почетних мотива песама *Ласо ми добацци до реке* и *Ми, до и река* из музичко-сценске игре *С' ове сѝране музике*, који су у истом тоналитету и истој мери.

Друга „нова песма” може да настане спајањем почетних мотива из песама *Мила латице* и *Ласѝе* (пример 4).

Andante

Пример 4. Нова песма *Фала латице, ласѝе* настала је спајањем почетних мотива песама *Мила латице* и *Ласѝе* из музичко-сценске игре *С' ове сѝране музике*, који су у истом тоналитету и истој мери.

Међутим, уз помоћ наставника, деца могу да спајају и два метрички контрастна мотива и да тако разумеју метричке промене током исте песме. У трећој, „новој песми” могу да се споје два мотива: први – почетни мотив у мери 4/4 из песме *Силазимо ми редом*, а други – почетни мотив у мери 3/4 из песме *Рејал*. Тада је важно да наставник тачно одмери метричку промену, тј. да деца укаже на то да четвртина у мери 3/4 одговара трајању половине из претходне 4/4 мере, али да су пулс и темпо остали непромењени (пример 5).

Пример 5. Нова песма *Силазимо ми, рејал* служи за разумевање метричке промене: првобитна мера 4/4 (у песми *Силазимо ми редом*), променила се у меру 3/4 (у песми *Рејал*).

Трећа категорија: песме које нису намењене деци

У ову категорију спадају песме које по музичком и стиховном садржају нису намењени дечијем узрасту, али их деца изводе. То су три песме Вере Миланковић – *Вешар*, *Валцер* и *Каницона*. У песми *Каницона* препознајемо утицај италијанске канционе на мелодијском, хармонском и формалном плану, док се у стиховима повремено појављују апстрактне синтагме („страсни акорди”, „стање духа”). Међутим, услед снажног естетског и емотивног дејства ове песме, могуће је да је деца певају уз клавијску пратњу наставника. Млађа деца у музичкој школи и хоровима песму уче по слуху, док деца у средњој музичкој школи прво уче по слуху, а затим повезују звук са сложенијим метро-ритмичким записом (парлато читање ритма, парландо изговарање стихова као припрема за певање солмизацијом и с текстом уз тактирање) (пример 6).

Иако у опусу Вере Миланковић не постоји четврта категорија – песме са непримереним садржајем – сматрамо да нам је дужност да укажемо на бројне популарне песме српских композитора, чији је музички и стиховни садржај у супротности са педагошким идејама и вредностима, али их, нажалост, деца певају индивидуално или у хоровима. Пример за то је популарна песма *Бразил*, с еротским садржајем стихова „Скини све, скини ципеле што пре, скини јакну, фармерке, хајде игра почиње”, коју изводи дечији хор „Чаролија” и естрадна певачица Лепа Брена (Савовић, 2023: 135).

Allegretto

А-кор-ди ко - ји њу пра - те су страс - ни

дрх-та-вим зву- ком пу ни су страс - ти.

Пример 6. Одломак из песме *Канцона*: аптрактне синтагме у стиховима и сложен метроритмички запис у деоници гласа.

Стиховни и музички садржај песама

Дечије песме и песме за децу Вере Миланковић се према садржају стихова деле на: песме о природи (*Вештар* и *Еколоија*), песме о музици (*Чело, клавира и ми*, *Канцона*, *Валцер*, *Хор*, музичко-сценска игра *С' ове сиране музике*, *Кайетан и Звона*), песме о учењу и сазнавању (*Певај као што говориш*, збирке песама *Дан и Poucky & Scharky*), песме о животињама (збирка песама *Из моје собе и дворишта*, песма *Animals* (из збирке песама *Poucky & Sharky*), песме о родољубљу (*Нејошину* и *Српска ћирилица*), песме о религији (пет песама *Хор анђела* из Вертепа имају дечији и духовни садржај).

Стил песама Вере Миланковић креће се у распону од романтичарско-импресионистичког (у песми *Вештар*), преко шлагера (у песми *Канцона*) и мјузикл-сонгова (у песми *Alphabet* из истоимене збирке песама) до српске народне песме (у песми *Школска химна* истакнуто је присуство балканског мола, а у песми *Нејошину* појављује се цитат четврте песме *Пушчи ме* из Мокрањчеве *Десеће руковети*) и црквеног појања (свака песма *Хор анђела* из Вертепа заснована је на једном гласу Осмогласника).

Најчешћи темпо у песмама је брз (*Allegro*, *Allegretto*, *Allegro moderato*), с разлогом, јер је дечији срчани пулс брз, држи од пулса одраслих, те она природније певају и лакше уче песме брзог темпа. Затим следе песме умереног темпа (*Andante*,

Andantino, Moderato), док су сасвим лагане и врло брзе песме ретке у опусу Вере Миланковић. Уз темпо ауторка често даје и додатне, описне карактере песама, као што су полетно, тајанствено, свечано, корачница или валцер.

Музичка форма песама је различита. Преовлађују песме реченичне структуре (54), затим дводелне (12) и троделне песме (10), песме с рефреном (6), прокомпоноване песме (5), строфичне песме и канони (по једна песма). Занимљиво је то да чести клавијирски уводи (88) у песмама указују на то да композитор Вера Миланковић размишља као пијаниста.

Највише је песама у дуру, а најчешћи тоналитет је Це-дур (46), а затим Де-дур (8), А-дур (7), Бе-дур (6), Ге-дур (5) и Еф-дур (3). Мањи број песама је у мољу, и то це-мољу (10), а -мољу (5), де-мољу (4), е-мољу и еф-мољу (по једна). Песме Вере Миланковић могу да се користе у настави прва четири разреда основне музичке школе, јер одговарају задатим дурским и молским тоналитетима у наставном програму основног музичког образовања. У песмама је честа мутација (7) и модулација у паралелни и доминантни дур (3).

У погледу метричке организације песме, преовлађује парни метар (мере 2/4 и 4/4, у 57 песама), затим троделни метар (35), али постоје и песме у којима се метар мења (3) или је пулсација неравномерна (3). Учење песама с неравномерном пулсацијом Вера Миланковић олакшава својим композиторским и педагошким умећем. Наиме, интонативно-метричку припрему у песмама са неравномерном пулсацијом певач(и) добијају тако што се цео почетни мотив у деоници гласа првобитно појављује у клавијирском уводу. Затим, мелодије у овим песмама су силабичне, што олакшава праћење пулсације и уочавање ритмичке потподеле. Најзад, једноставан мотив састављен од молског трихорда, који се секвентно понавља, засигурно изазива емотивни доживљај и олакшава учење и памћење (пример 7).

Allegro Moderato Вера Миланковић, 2011

глас

клавир

mf

mp

Пр - ви прст пре - бро - ја - ва Дру - ги прст ус - ме - ра - ва Тре - ћи прст по - стро - ја - ва

Пример 7. Одломак из песме *Прсји* из збирке песама *Дан*: 1) клавијирски увод као метроинтонативна припрема певача; 2) силабична мелодија подудар се са ритмичком потподелом у мери 7/8; 3) секвентно понављање мотива олакшава учење и памћење.

Богатство емоција слушалаца и певача директно зависи од хармонског плана песме. С једне стране, Вера Миланковић користи честа романтичарско-импресионистичка хармонска решења, попут полуумањеног септакорда на другом ступњу и вантоналних доминанти (за други, трећи, четврти и шести у дуру; доминантину доминанту у дуру и молу). С друге стране, она хармонски план боји решењима која су у духу српске народне традиције, те користи акорде који произлазе из миксолидијског модуса и балканског мола у мелодији. Међутим, коначно помирење између ове две крајности – западноевропске хармонизације и хармонизације у духу српске народне музике – она остварује употребом тоничног нонакорда приликом хармонизовања другог ступња у каденцама песама. Ово најчешће хармонско решење (у 29 песама) показује врхунско композиторско умеће Вере Миланковић: с једне стране, њиме постиже тоникализацију другог ступња, што доноси смирење и коначни завршетак српске народне песме (која увек има отворени крај уколико се хармонизује акордом на доминанти); с друге стране, успева да импресионистички нонакорд вешто звучно преодене у српску хармонску пратњу.

Када је реч о мотивима у песмама, највише је оних који се састоје из дурског (до-ре-ми/ми-фа-сол, у седам песама) и молског трихорда (ла-си-до, у седам песама), те дурског трозвука (шест песама). Појављује се и тзв. мотив „ринге ринге раја” (сол-ла-сол-ми, у шест песама), као и мотив састављен од молског трозвука (у једној песми).

Мелодија је најчешће секвентно грађена (16), креће се тако да њени тонови постепено освајају ширу лествицу (у дуру од ге мало до де₂, у молу од а мало до це₂, у 13 песама), петотонска (квинтни це-ге опсег, у 11 песама), речитативна (услед набрајања, у осам песама), али и осцилаторна (налик црквеним мелодијама у пет песама *Хор анђела* из Вертепа), у мелодијском молу (2) и с узмахом (1).

Тонска сликања

Још један веома важан аспект наведених песама јесу тонска сликања. На пример, приликом преласка из истоименог мола у дур, Вера Миланковић не користи баналне и устаљене асоцијације на осећања туге (мол) и среће (дур), већ молску боју повезује са осећањем (нежности у молу, снаге у дуру) и радњама (мажење пса у молу, пас маше репом у дуру) у песми *Мој ђас*. Затим, секвенцу користи у тренуцима кад се у стиховима врши набрајање (слова, бројева, животиња, делова одеће, собе или куће), а узлазну секвенцу приликом описивања великог уживања током купања у кади. Речитативна мелодика такође одговара набрајању, јер је најближа говору (у песми *Прсићи*), а ритмичко трајање осликава величина објекта (осмина одговара величини звонца за врбицу, четвртина кућном звону, а цела нота звону на храму, у песми *Храм*). На сличан начин, велика триола потцртава речи – придеве, као што су „велико” и „широко”.

Када је иста особа уједно и композитор и пијаниста, онда клавир постаје самостални „звучни сликар” партитуре. У песми *Веверица*, узлазни и солазни па-

сажи у тридесетдвојкама у деоници клавира дочаравају брзо пењање и силажење ове животиње (пример 8); у песми *Река*, силазни разложени акорди у шеснаести-нама сликају миран и тајанствен ток реке (пример 9); ритмички мотиви осликавају хитро прикрадање тигра (пример 10) и лукавство и препреденост лисца (пример 11).

10 *mf*

по ле-пом да-ну да ску-пи хра-ну с'гра не на гра - - - -

10 *mp*

13 ну

Пример 8. Узлазно-силазни пасаж у клавирској деоници звучно сликају брзо кретање веверице у песми *Веверица*.

Тајанствено

Пример 9. Разложени акорди у деоници клавира дочаравају равномерни ток реке у песми *Река*.

глас

Леп и зго - дан На

клавир

mf *mp*

цр - но жу - те пру - ге хот - ро из - тр - чи сво - је ста - зе ду - ге

Пример 10. Ритмички мотив састављен од осминске паузе са тачком, две тридесетдвојке и четвртисног двозвука, на другом и трећем потезу у такту 3–6 у десној руци у клавирској деоници у песми *Тијар*, слика тигра како се хитро прикрада.

глас

Раз-не при-че при-ча ли-сац

клавир

f *mf*

Мис-ли да је пи - сац

Пример 11. Ритмички мотив састављен од осминске паузе са тачком, триоле у тридесетдвојкама и четвртине у десној руци у клавирској деоници у песми *Лисац*, звучно дочарава лукавство лисца.

Закључак и импликације

Вера Миланковић је велики део свог композиторског опуса посветила музици за децу и дечијој музици – укупно 100 песама. Сматра да су деца најбољи критичари и да умеју да процене добру и квалитетну музику јер своја осећања изражавају искрено и отворено. Деца са нескривеним задовољством и радосту певају њене песме. Закључујемо да би неко био добар композитор за децу мора да: задржи дете у себи; буде нестрпљив и знатижељан; воли да се игра, воли децу и разуме потребе детета; одлично познаје композиторски занат и разноврсну музичку литературу; има развијен смисао за естетику; буде дубоко емотивне структуре и високо морална личност. Сматрамо да све ове особине поседује Вера Миланковић као личност и Вера Миланковић као композитор песама за децу и дечијих песама.

Пријемчивост дечијих песама и песама за децу Вере Миланковић огледа се у њиховим основним карактеристикама: мелодијско-хармонско јединство које доприноси равнотежи емоција; јединство хармоније и форме које доприноси естетском квалитету песме; квалитетни туђи и ауторски стихови, прилагођени деци, који доприносе етичком квалитету песме; склад између метрике стиха и музичке метрике; склад између драматургије текста и музичке форме; јасна и логична фраза; лепе и певљиве мелодије, чија контура осликава прозодију говора; разноврсни и примамљиви ритмови; ангажована клавирска пратња, која дочарава карактер и атмосферу песме. Због свега наведеног, одрасли воле да слушају, а деца да певају дечије песме и песме за децу Вере Миланковић.

Поједине песме Вере Миланковић могу да се користе у настави солфеђа и хора у основној музичкој школи, иако нису првобитно компоноване и намењене деци овог узраста, због повремено апстрактног стиховног садржаја. Међутим, управо етичност стихова и лепота музике и хармоније, које изазивају дубоке емоције при слушању и певању ових песама, подстичу разумевање апстрактних синтагми и стимулишу учење нових и сложенијих метро-ритмичких садржаја. Најзад, наставници могу да праве различите аранжмане песама Вере Миланковић, у зависности од тога колико имају деце у разреду и које инструменте она свирају. Певање трогласних мелодија у завршним разредима средње музичке школе може да се вежба прављењем и певањем трогласних аранжмана песама за децу и дечијих песама Вере Миланковић (пример 12).

Moderato

А мо-ре по-спа-но и ле-њо, про-те-же се сне-но на та-ла-си-ма

мо - ре ле-њо и сне-но и

Бо - ро - ви и мо - ре

мо - ра у ка-сно ве-че ка-да се га - си ка-да се

та - ла-си у кас - но ве - че

што се про - те - же на та - ла - си - ма

га - си дан бу - ран дан.

га - си - се дан дан бу - ран дан.

бу - ди се бу - ран дан.

Пример 12. Одломак из песме *Ветар* за глас и клавир Вере Миланковић у аранжману за трогласни хорски састав Милене Петровић.

Литература

Bennett, Reimer (2004). Brain Research on Emotion and Feeling: Dramatic Implications for Music Education. *Arts Education Policy Review*, 106(2), 21–28.

Blasco-Magraner, J.S., Bernabe-Valero, G., Marín-Liébana, P. and Moret-Tatay, C. (2021). Effects of the Educational Use of Music on 3- to 12-Year-Old Children's Emotional Development: A Systematic Review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(7), 3668.

Виготски, Лав (1983). *Мишљење и јовор*. Београд: Нолит.

Koelsch, Stefan (2010). Towards a neural basis of music-evoked emotions. *Trends in Cognitive Sciences*, 14(3), 131-137.

Миланковић, В. и Петровић, М. (2016). Вокали у солмизационом слогу као основа тоналног контекста солмизације. У: *Традиција као инспирација: шемајски зборник са Научној скупштини Владо С. Милошевић: етномузиколог, композитор и педагог* (стр. 505–516). Бања Лука: Академија уметности, Музиколошко друштво Републике Српске.

Niemenen, S., Istok, E., Brattico, E. and Tervaniemi, M. (2012). The development of the aesthetic experience of music: Preference, emotions, and beauty. *Musicae Scientiae*, 16(3), 372–391.

Петровић, Тихомир (2011). *Увод у књижевност за децу*. Нови Сад: Змајеве дечје игре.

Савовић, Сара (2023). Бразил, деци не треба Бразил – (не)примерена популарна музика за децу. У: М. Петровић (Ур.), *Музика и значење, шемајски зборник 25. Педагошког форума сценских уметности* (стр. 130–139). Београд: Факултет музичке уметности.

Секулић, Исидора (2010). *Кроника јаланачког јрбља*. Београд: Српска књижевна задруга.

SONGS FOR CHILDREN AND/OR CHILDREN'S SONGS BY VERA MILANKOVIĆ

Vera Milanković is one of the rare composers who dedicated a large part of her oeuvre to children. The first category of her songs are *songs for children*, with a clear educational objectives, such as teaching new musical terms and concepts by using lyrics. The second category is made of *children's songs*, which motifs are freely improvized and combined in „new songs” by children and their teachers. The third category consists of *songs who are not composed for children*, as their lyrics are sometimes abstracts and metro-rhythmic structure is more complex. But, children love to sing these songs because of their aesthetic value and emotional impact. In Vera Milanković's songs we notice a close intertwining of her three personalities – of a composer, pianist and music educator. The frequent use of piano introductions is as an obvious reflection of her thinking as a pianist, but also a pedagogical tool for easier preparation of singers to start singing in tune. Frequent sequential and five-tone motifs is a result of a successful composer of songs for children and/or children's songs, but also of a good music teacher, who knows that music sequence and five-tone melodies within a fifth make learning and memorizing songs easier. Similarly, syllabic songs and their simple motifs make learning and memorizing songs that involve non-isochronous merer. Finally, music analysis of the core elements in Vera Milanković's songs (style, tempo, character, musical form, key, meter, harmony, motifs and melody), and especially the tone painting of certain characters and situations, shows that in order to be a good composer, one must have the performing and teaching experience.

Keywords: Vera Milanković, songs for children, children's songs, tone painting, music education